

ПОСЛОВНИ И ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ – ОАС – ПРАВО УВОД У ПРАВО

Прва година-први семестар Презентација и испитна питања

Литература:

Р. Лукић, Увод у право, Службени лист, Београд, 2020.

М. Симић. С. Ђорђевић, Д. Матић, Увод у право, Правни факултет, Крагујевац, 2009.

В. Кутлешић, Увод у право, Пословни и правни факултет Универзитета Унион-Никола Тесла, Београд, 201

Начин извођења наставе:

15 седмичних предавања и вежби. Настава и вежбе (консултације, колоквијуми, семинарски радови) се изводе у првом семестру почев од 01.октобра текуће године па до краја семестра. Поднаслови у презентацији су истовремено и испитна питања.

Уводна питања из Увода у право

1. Правне науке и њихова подела
2. Појам Увода у право и његов однос према другим правним наукама
3. Развој Увода у право
4. Предмет Увода у право
5. Појам и врсте метода Увода у право (правни, догматски, нормативни, аксиолошки, социолошки, историјски, компаративни метод)

Однос државе и права

1. Држава и право у друштвеним променама – (еволутивне – реформа, државни удар, пуч) и рецволуционарне промене, грађанска непослушност)
2. Међусобни утицај државе и права
3. Начело хијерархије у држави (хијерархија државних органа) и начело хијерархије у праву (хијерархија општих правних аката- устава, закона и подзаконских аката)

Држава

1. Схватања о настанку државе
2. Појам државе
3. Функције државе
4. Држава као друштвена заједница
5. Елементи државе - државна власт, сувереност, држављанство, територија(просторност)

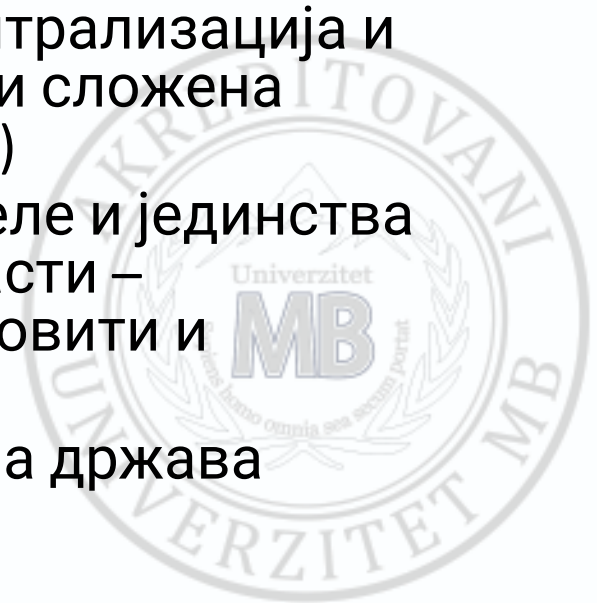
Државна организација

1. Појам државна организација (појам, елементи)
2. Државни орган (појам ,елементи, обележја, врсте државних органа

Државни облици

1. Појам и врсте државних облика
2. Облик владавине (појам и врсте –монархија и република)
3. Облик политичког режима (појам и врсте-демократија и аутократија)
4. Облик државног уређења (појам, централизација и децентрализација, унитарна (проста) и сложена држава (федерација и конфедерација)
5. Облик државне власти (начела поделе и јединства власти, конкретни облици поделе власти – председнички, парламентарни, мдешовити и конвентски/скупштински систем
6. Полицијска, милитаристичка и правна држава

ПРАВО

1. Појам права (право као друштвена појава, као правни поредак и као систем права)
2. Право као норма (нормативни елемент) и као факт (фактички елемент)
3. Правсво као језички процес, као вредност

- Друштвена норма
 1. Појам и врсте друштвених норми
 2. Однос норме и друштвене стварности и природних закона

- Правна норма

1. Појам правне норме
2. Елементи правне норме (претпоставка/хипотеза диспозиције, диспозиција – појам и врсте, претпоставка/хипотеза санкције, санкција- појам и врсте)
3. врсте правних норми (опште и појединачне, условне и безусловне)
4. Хијерархија правних норми

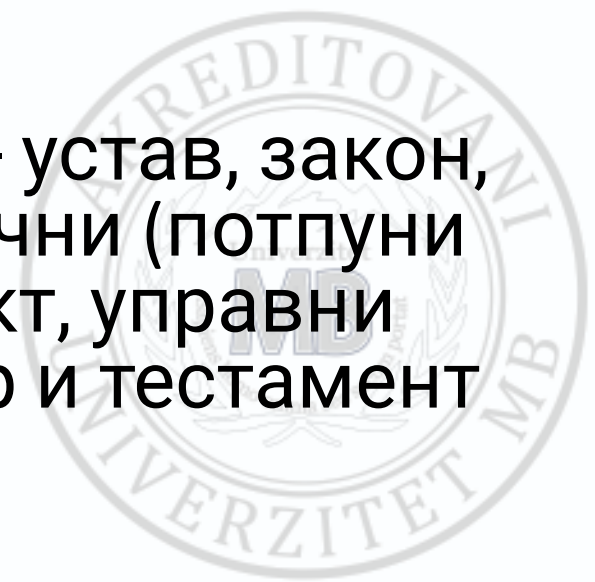
Извори права

1. Појам извора права
2. Материјални извори права
3. Формални извори права (појам и врсте)

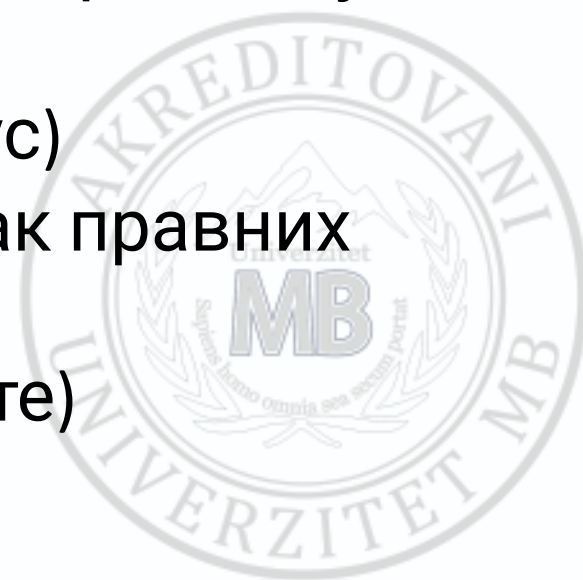
ПРАВНИ АКТ

1. Појам правног акта
2. Психички акт и његова материјализација
3. Елем,енти правног акта (облик/форма и материја/садржина)
4. Доношење правног акта
5. Врсте правних аката (општи- устав, закон, подзаконски акт, и појединачни (потпуни и непотпуни) акти - судски акт, управни акт, правни посао као уговор и тестамент

Правни однос

1. Појам правног односа
2. Елементи правног односа (субјект права-појам и врсте; правно овлашћење - појам и врсте; правна обавеза – појам и врсте; објект права – појам и врсте)
3. Правно стање(ситуација, статус)
4. Настанак , мењање и престанак правних односа
5. Правна чињеница(појам и врсте)
6. Застарелост ио одржај

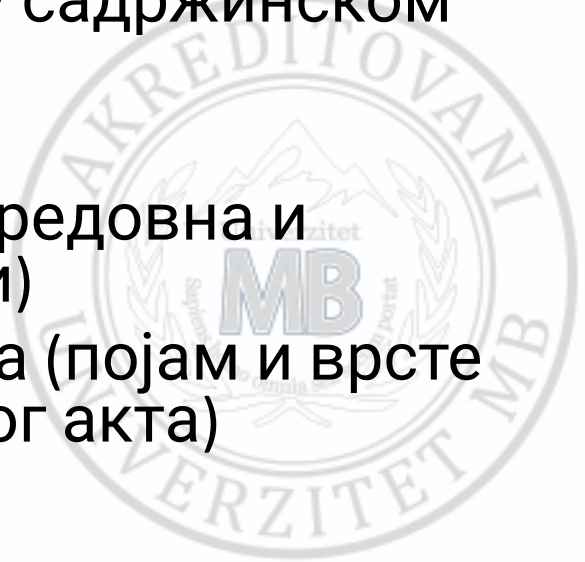
Примена права

1. Појам и значај примене права
2. Нижа критика норме (утврђивање аутентичног текста норме)
3. Виша критика норме (утврђивање важења ниорме у простору и времену)
4. Ретроактивно дејство правне норме
5. Непознавање правне норме
6. Процес примене правне норме
7. Докази, претпоставке и фикције у праву
8. Материјалкни акти

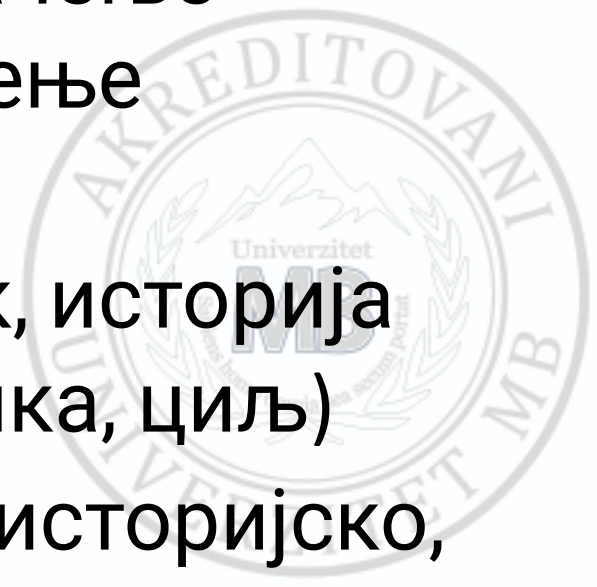
Легитимитет и легалитет (законитост)

1. Легитимитет државне власти у извору(изворност из воље народа преко избора власти) и легалитет (закоинитост) у поступању и примени права
2. Појам и значај законитости (врсте -законитост у формално правном и законитост у садржинском (материјално) правном смислу
3. Правна снага правног акта
4. Правна средства (појам и врсте – редовна и ванредна правна средства/лекови)
5. Санкције због незаконитости аката (појам и врсте – рушљивост и ништавност правног акта)
6. Правноснажност и извршност

Тумачење права

1. Појам, предмет и значај тумачења права
2. Брсте тумача права (тумачење државних органа и тумачење недржавних субјеката)
3. Средства тумачења (језик, историја норме, систем норме, логика, циљ)
4. Врсте тумачења (језичко, историјско, системско, логичко, циљно тумачење)

1. Појам и врсте језичког тумачења (екстензивно и ресцтриктивно; слободно и везано; субјективно и објективно; статичко и еволуционистичко тумачење)
2. Појам и врсте логичког тумачења (аналогија; разлог супротности/argumentum a contrario, argumentum a maiori ad minus/ закључивање од већег ка мањем; argumentum a minori ad maius/ закључивање од мањег ка већем; уско тумачење изузетака)
3. Систематско тумачење
4. Историјско тумачење
5. Циљно тумачење

Систрем права

1. Појам и значај система права
2. Елементи система права
 - правна установа(институција, институт)
 - правна грана
 - правна област

Велики правни системи

1. Појам и обележја великих правних система
2. Класификација великих правних система

Теорије о праву

1. Разна гледишта о праву
2. Античка гледишта о праву
3. Средњевековна гледишта о праву
4. Нововековна гледишта о праву
5. Природно правна теорија
6. Историјско правна теорија
7. Императивна теорија права
8. Психолошка теорије права
9. Социолошке теорије права
10. Догматичко – нормативистичке теорије
11. Радбрухова правна теорија
12. Правни фактицизам
13. Интегрална теорија о праву
14. Марксистичка гледишта о држави и праву

Разлика између природног и позитивног права

1. Дилеме о постојању природног права и његовог односа према позитивном праву. Како се схвата “природно право”, да ли постоји, какав би био однос природног и позитивног права, да ли би се природно право могло сматрати као коректив позитивном праву и сл.. Филозофско правно и теоријско правно проматрање.....

.

Информације студентима

Студент треба да буде активан и да скупља поене по основу предиспитних активности – долазак и активност на предавањима и вежбама, ради два колоквијума, семинар

ски рад. Збир поена на предиспитним акти

вностима и поени стечени при полагању испита се сабирају и на основу тога студент добија оцену.

